

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

zhaja vsak četrtik in valja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravljalstvu v dijaškem sementlacu (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebnih naročnin.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. —
Rokopis se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Šolske olajšave dovoljene.

Naša dežela Štajerska še vedno vzdihuje pod brezobzirnim nasilstvom nemško-liberalne stranke. Če tudi ubogemu ljudstvu, n. pr. kmet-skemu kaj ugodnega na Dunaji sklenejo, skr-hajo in zavlečejo mu nemški liberalci, dokler le količkaj mogoče. V zopetni dokaz so nam prošnje štajerskih kmetških ljudi, nemških in slovenskih, za olajšavo šolskih bremen.

Znano je kako so nemški liberalci, ko so še na ministrskih stolih sedeli pa v državnem zboru večino imeli, sklenoli novo šolsko postavo, po kateri mora deca 8 celih let v šolo, če ne bo stariš kaznovan. Mnogo novih šolskih poslopij je trebalo vsled tega pozidati, stare povekšati. Vendar slednje bi še ljudje prebili pa šletno strogo šolanje, to nikakor ne kaže zunaj mest in trgov. Zato so nemški konservativci v novem državnem zboru na vso moč delali, da se šolska postava preuredi. Naposled so to dosegli in 2. maja 1883 bila je želena pre-naredba od cesarja potrjena.

Novo šolske postave § 21 dovoljuje znatnih olajšav šolske dolžnosti, ako vse kakšnej šoli pripisane občine po svojih občinskih zastopih za nje pismeno poprosijo. To se je lani po vsem Štajerskem godilo, najbolje pri Nemcih. Okolo 500 prošenj bilo je kmalu vloženih. Toda najprvle zadele so prošnje na opovire v okrajnih šolskih svetih tam, kder so liberalci gospodje. Vendar ogromna večina vseh prošenj je prodrla do deželnega šolskega sveta v Gradec. Prve prošnje bile so skoraj vse kot neopravičene zavržene. Nemški kmetje pa se niso dali splasiti, popravijo prošnje in jih drugič vložijo pa uspeha le ni. Prošniki se obrnejo sedaj do ministerstva za poduk na Dunaj. Znana konservativna poslanca kanonik Karlon pa knez Alfred Lichtenstein jih krepko podpirata pri ministru Konradu. Pričujoč bil je tudi ministerski predsednik in šlo je: Dne 22. februarja 1884 naznanil je c. k. namestnik ba-

ron Kübek vsem c. k. glavarstvom, da so prošnje za olajšanje šolske dolžnosti „opravičene“, (zulässig), ako se v njih prosi: „otroci, ki so 6 let v šolo hodili, obiskujejo v 7. leti samo po zimi šolo celi den, po leti pa le edenkrat v tedni, pred ali popoldne 3 ure; v 8. šolskem leti obiskujejo pa takšni otroci šolo samo po zimi vsaki teden edenkrat, 3 ure pred- ali popoldne, po leti so celo prosti.“ Katere šolske občine za takšne olajšave poprosijo, morajo se jim dovoliti. Kder pa nič ne prosijo, tam bodo celih 8 let morali strogo pošiljati deco v šolo, če ne, bodo kaznovani.

Opomnimo pa, da se mora sedaj iz nova prošnja vložiti pri okrajnem šolskem svetu. Prošnji mora biti dodjan zapisnik seje občinskega odbora, kder je bila sklenjena. Vse vsolane občine morajo prositi, če le ena ne prosi, zapstoj se trudijo druge. Dalje vse občine morajo za eno in tisto olajžbo prositi in sicer takšno, kakoršno je minister v zgoraj navedenih besedah kot „opravičeno“ najavil. Kdor več ali kaj druga prosi, ne doseže nič. Slovenskim občinam svetujemo, naj odborniki poprej preberejo, kar je bilo lani v „Sl. Gospodarji“ čitati v števil. 44. in 45, strani 346. in 354.

Kaj gubi kmetški stan!

(Izviren dopis iz Šaleške doline.)

Marsikaj gubi kmetški stan, da čedalje huje propada. Pomoči je uže nujno treba in prav, da se državni poslanci enkrat tudi za težave kmetškega stanu resno pobrigajo.

Kmetje razumnejši vidijo nevarnost sami ter naštevajo skoro povsod nekaterih nezdod, ki so le učinki nemško-liberalnega postavodajalstva. Sprva ni nihče veroval, da bodo tako hudi, a sedaj jih vseobče kmeti obsojajo in jim več ali menje pripisujejo svoje propadanje. Pravijo:

1. Krivo je, da se smeje posestva trgati, drobiti in parcela za parcelo odprodavati. Naseli se